

„Edinost“ izhaja vsako drugo in četrto sobota vsakega meseca in velja za Trst vse leto gl. 2 kr.— zunaj Trstu po pošti vse leto „2“ 40 „polu leta“ 1 „20 „četrto“ — 70
Za „oznanila, kakor tudi za „poslanice“ se plačuje zanavadne tristolne vrste:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ 2 krat
6 „ „ 3 krat
Za večje črke po prostoru.

EDINOST

Posamezne številke se dobivajo po 7 kr. v tabakarnah v Trstu pri pošti, pod obokom tik Kalistrove hiše, na Belvederu pri g. Bertolinu, v okolici: Na Opčinah v Isteriji, na Proseku pri g. Gorjupu, v Bar-koli pri g. Ani Takan in v Bazovci pri Ani Tuš, v Skednji pri Fr. Sancin M. Magdaleni zg. J. Ježu. Naročnina in vsa pisma naj se pošiljajo uredništvu v Trstu.

Glasiilo slovenskega političnega društva tržaške okolice.

„V edinosti je moč“.

Vabilo

na XVIII. občni zbor političnega društva „Edinosti“ v nedeljo dne 5. maja ob 4. uri popoldne v dvorani g. Ivan Sancina v Skednji.

Dnevni red:

1. Branje in potrjenje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Prošnja da vlade, da ne bi potrdila postave v povečanje davkov.
3. Prenaredba nekterih točk društvenih pravil.
4. Posamezni nasveti in predlogi gg. udov.

Vljudno so povabljeni vsi čestiti udje, naj se obilno vdeleže.

Odbor.

Prodrzni ptujci v naši hiši.

Posestniki imajo večkrat priliko študirati šopirjenje gostov ali takih, kateri so se znali, ko jež v basni, vrinuti trebuchom za kruhom, lačni in potrebni tiholapno mej ptuje, to je, mej ljudi druge narodnosti. Kako predrzen je marsikateri ptujec, naseljen v naše kraje, kako mu precej greben zraste, kako se dela gospoda tam, kjer mu naj manj pristuje, kako hoče biti gospodar onim, kateri so ga v svoj krog ko potrebnika sprejeli, to se mnogokrat opazuje. Da je tudi pri nas po slovenskih pokrajinah, žalibog, mnogo tujih gospodarjev, zakrivili so največ naši predniki, ker so ptujca enako svojim rojakom pregostoljubno sprejemali.

Goriški Lahoni, naši sosedje, kateri živi naša slovenska zemlja, in kateri so v manjšini v vsej Primorski, zajahali so zopet enkrat pustnega šimlja s krinko panslavizma na temnem obrazu, kateri ne more trpeti luči pravičnosti in resnice.

S krinko na obrazu je človek ves drugačen, nego v resnici. Italijančiči skušajo v mršavih svojih listih zabeliti res lahonsko palento, toda masti ni, ktera od produktivnih stvari prihaja, posipajo le pusto žaganje, katerega njih privrženci ne morejo prebaviti. Nam je dobro znana lojalnost, ktera puhti iz src italijančičev do Avstrije, poznamo temne obraze, s katerih hinavstvo, tihotapnost in izdajstvo blešči. Znani so nam vsi manevri, pod raznimi imeni po svetu

razposlani in v tok spravljani na naši zemlji, slovenski zemlji.

Goriški Slovenci sosedje in mili bratje! dvigajte ponosno narodni prapor, na katerem je zapisana zvestoba in svoboda, ne strašite se strašil, ki so vrabcem v prosu postavljena, to je pesk v oči in nič družega, ki ga meče tihotapna stranka s krinko panslavizma na temnem obrazu. Zvesti svojemu narodu in cesarju stojite hrabro za dom in cesarja, za vami je vsa armada zvestih Slovencev in treznih Furlanov.

Tabora v Kviškem in Koboriđu sta bila italijančičem strupena pušica v tihotapno srce, prečrtala sta račun, ki se je za mejo v zvezi z naseljnikom na domači naši zemlji koval. Vničen je načrt praznih sanjarij, in kadar se mačku na rep stopi, zacvili, pravi pregovor: Vrli Goričani! krcnili ste po prstih poredne otroke, še pride šiba, ako ne bodo slušali, to je naravni zakon.

Z vso strastjo se strela v lahonskem taborju, z blatom in gnojem na veljavne naše može, rabi se vsakovrstno orožje, da očrne pred svetom vaše zastopnike, pa blato pada nazaj v lahonski tabor, zvestoba vaša do cesarske hiše sveti vedno in ni je moč očrniti.

Očita se Vam in vašim voditeljem panslavistična agitacija; kedo se ne bode smijal nesramnim, lažnjivim ovajam, ki prihajajo iz strupenega gnezda? kako sodbo izreka svet takim nesramnim pustolovcem, ki skrunijo narodne svetinje, in zahtevajo spoštovanje?

Zavidamo g. profesorja Povšeta, napadi od zavratne stranke so mu v čast in slavo, nasprotniki so pognojili se svojimi psokami narodnej lipi, oživili lavor, kateri bo ovijal senca narodnim mučenikom. Strelji iz sovražnega taborja so vplamtili srca vseh Slovencev, ne le na Goriškem, temuč po vsem Slovenskem.

Pazljivo gleda tržaški okoličan na goriške meje, krepki Kraševac podvoja svojo pazljivost, on ni preslišal tužnih glasov zvo-nečih stekel pobitih oken, burja je izdala pobalinsko delo stranke, ki si pripisuje mirroljubje: Zatoraj mu je zatemnelo čelo in v srce ga zbadlo, da je močno zasadi kopalno orodje v zemljo rekoč: Bratje! mi smo tukaj, vaša zaslomba, stojite trdno na mejah, narodni prapor naj plapolja na domači zemlji, zbirajte se pod njim.

Brhki Kranjec čuje vsak glas od skrajne meje, ne damo se zaničevati, ponosno se oglasi, kedor zlorabi našo gostoljubnost, postrežemo mu z naravnimi pravili. Štirc in Korošec čutita enako, delita veselje in žalost svojih sosedov, zatoraj niste sami, vrli Goričani, pokažite, da ste vredni sinovi velike Slave, ne brigajte se za pobalinsko žganje, ne mažite se z nevredneži naše družbe, ponosni bodite, ker hrast se omaje in hrib, zvestoba Slovencev ne gane.

Tisti pa, kateri ste poklicani biti voditelji svete stvari, korakajte dalje, ne dajte se premotiti, še manj strašiti, evo bratov vam z vseh pokrajin, ki roko vam podajajo.

Pod Avstrijo hočemo ostati in tu srečni biti, kličemo tudi mi od jadranskih obal; gorje ptujcu, ki bi drznil nas napasti, po izgledu Črnogorcev hočemo delati in trdno stati na braniku.

V nič se skadi vsa tihotapna taktika nasprotnikov in ugonobi se prodrznost ptujcev v naši hiši. Kedor neče mej nami mirno in prijazno živeti, pot mu je prosta v obečano deželo Italijo, pred ktero nas boče Bog varoval i sreča junaška.

Dopisi.

V Idriji dne 20. aprila.

Danes se je naredila v rudokopu velika nesreča, pal je nek rudokop globoko v jamo. Letel je več sto sežnjevi navzdol, vedno ob stene udarjal, da je truplo na dnu brez glave priletelo. Truplo je bilo vse razmesarjeno, rebra so skoz kožo gledala, ena rama naprej, druga nazaj; roke, noge in drugi udje so bili vsi večkrat zlomljeni, s teško muko so se vsi ostanke mogli vkup spraviti in na pokopališče odnesti, žalost v njegovi rodbini je velika. B.

Iz Škofjeloke, dne 22. aprila.

Tužni udarci plat zvona so prestrašili 11. t. m. vse Ločane, gorelo je v kapucinskem predmestju pri g. Kalanu. Loški gasilci so hitro pritekli na pogorišče, pa ni bilo potreba še orodja rabiti, ker so nekteri gospodje pred gasilci bili na mestu in ogenj vdušili na podu. Kakor se govori, moral je nekdo zažgati. Ker hudobnež ni dela izvršil, tako si ljudstvo misli, zato se je uže drugi

dan v jutru zopet valil gost dim iz poda. Loški gasilci so bili zopet hitro na mestu, pa ogenj se je tako hitro širil, da je uže plamen objemal vse ostrešje, predno se je gasilno orodje razpostavilo in začelo z brizgalnicami delati. Ako se pomisli, da se je morala vodena cev do Sore potegniti in od tam na pogorišče goniti voda, ktera je iz treh cevi tako obilo tekla, da je ogenj hitro pojemał.

Zapazil sem, da požarna straža nema več toliko nasprotnikov in ako bodo v domačem jeziku zapovedali, kakor se je to baš pri omenjenem pogoru godilo, nagne se ljudstvu dobrodelnemu društvu, ki brani vsakteremu blago in drago z nevarnostjo lastnega živjenja.

Ločani so bili uže od nekđaj prav pridni gasilci in slove na daleč, pa treba je postopati z duhom časa. Koliko se je trpeło prej z donšanjem vode, kako je gasilec polu vode, da se hladi, zase rabil, ko jo je uboga ženska komaj prinesla. Kako se je železno kluko na dolgem teškem nepripravnem drogu mučilo ljudstvo, da je ves teden bilo vsled muk potrto, ki je trgalo in večkrat pri tem tudi škodo delalo. Zdaj je gasilna straža dobro vrejena, in porok nam je sedanje vodstvo, da ne bode nikakoršne stvari opuščalo, kar pospešuje dobro naredbo prave energične požarne straže.

Skrbelo bode vodstvo tudi za to, da se bo lažje iz prve brizgalnice močilo, predno se nastavi donašajoča brizgalnica, ker zadnjič bi bilo začelo kmalu goreti še drugo poslopje, pa dve poslopji k malu gasiti, to je težavno in nevarno. Društvo je še mlado in vendar je uže pokazalo obilo uspeha, in šola se vedno s prizadevanjem, da vse napake popravi. Ker pa večina udov želi in zahteva domačo komando in čisto primerno uredbo, mislimo, da je to opravičeno in ne bode sl. vodstvo gasilne straže, ako res pravico spoštuje in želi društvu dobrega napredka, takim željam se protivilo, potem bode vsa stvar imela zaželjeni uspeh in uživalo bo društvo splošno zadovoljnost.

Domači po domače, to je naj prijetniše čuti, saj nismo na ptujem v Beču ali Berolinu, ampak na mili domači zemlji v preljubljeni Škofjiloki —

Naš svitli cesar, ko je sedel na avstrijski prestol, vsklikol je: *Viribus unitis!* zatoraj tudi mi ko zvesti Slovani in Avstrijci kličemo loškemu gasilnemu društvu: *Z združenimi močmi* se veliko stori.

Prijatelj požarne straže.

Iz Gorice, 23. aprila.

Vedno se manjša število narodnih boriteljev i na Goriškem; in prav sedaj, ko nam jih je naj bolj treba, pobira nemila smrtna kosa najzvestejše sine Slave. Še ne obrastla je gomila Kobariškega nevtrudljivega pevovodje Carlija in nij še tega 14 dnij, kar smo izročili črni zemlji pozemske ostanke stvaritelja Primorskega „Slavca“

Josipa Kocijančiča. „Edinost“ je uže o zaslugh vrlega narodnjaka v zadnjem uvodnem članku poročala, tedaj mi nij treba več o tej tužni narodni nezgodi pisati. Omeniti mi je le, da je bil pogreb Kocijančičev velečasten ter v pravem pomenu besede — naroden pogreb.

Strune mej Avstriji zvestimi goriškimi Slovenci in v blaženo Italijo škilečimi lahoni i lahončiči so vsled avstrijsko-slovenskih taborov, strašno napete. Ti zadnji sčujejo v svojih glasilih z nesramnimi denuncijacijami na poštene slovenske može, misleč v svojej slepej strasti, da so le ti krivi, da je narod onkraj Soče javno ter slovesno se izrekel za Avstrijo — za Slovanstvo, a ne za pogoltno Italijo, katera preži potuhnjeno, kakor lisica, čaka, da odtrže iz avstrijske krone najtrdnejši biser, najzvestejšo skrajno stražo na desnem bregu Soče. Italijanissimi vidijo najmanjšo smet pred našim pragom ter jo hlastno porabijo, da bi nas pri vladi očrnili a ko malenkost zaznamujejo nesramne demonstracije proti Avstriji, ki so se vršile pred ne davnem v bližnjem Korminu, kjer so bili ponoči plakati za Italijo nabiti ter italijanska „tricolore“ obešena.

Pač pa bode vendar enkrat Avstrija morala sprevideti, kako nevarnega črva redi na svojem telesu, katerega zatreti je mogoče le s tem, da se začne podpirati pošteno, zvesto slovansko ljudstvo, a *ne narobe!*

Uže nam italijanissimi in renegati nastavljajo nož na prsa, a dokler imamo našo narodno, ter skozi i skozi slovensko okolico, nam se vedite, gospodje italijančiči, še hlače ne tresejo! Očitajo nam v svoji nevednosti tudi, da smo goriški Slovenci le pritepenci ter v manjšini. Uboge reve! poglejte nekoliko v štatistiko goriško, ter prepričate se, da če spravite vse svoje renegate, vse Abrahamove in Izakove sine itd., vas vseh skupaj nij niti za polovico Slovanskega prebivalstva.

Pa i ako bi vas naši Slovenci ne redili i vam lahonskih židovskih želodcev ne polnili, pobrati bi morali šila i kopita ter iskati si kruha po svetu, kakor si ga iščejo vaši bratje iz „Italie beate“.

Danes je odpotovala deputacija v Trst, da položi adresu udanosti do presv. Cesarja po njegovem namestniku baronu Pino.

Naše lahone v oči bode i to, da se vrši vojaški nabor za slovenske faute na starodavnem Travniku, a za mestne rogovileže v Šentroku. Seveda, prekrstili so slovanski Travnik v „Piazza grande“, zato so pa jeze zeleni, ko jim prav tam doni na uho: „Naprej zastava Slave!“ in ne njih sedaj v Gorici popolnem udomačena umarana pesen: „ubriaghi della mattina alla sera! ubriaghi di qua, ubriaghi di là!“, katero kričanje prav lepo znači toliko slavljeno italijansko kulturo. Naj bode dovolj za danes kajti, ako bi še dalje pretresaval kulturo goriških lahonov, utegnoli bi se še čitatelji „Edinosti“ demoralizirati.

T.

Na meji tržanske okolice.

Uro hoda od Proseka stoji v solnčnem kraju prijetna vas Zgonik, od daleč se more soditi uže po belih hišah pridnost in delalnost prebivalcev, danes pa še posebno vabi slovenska velika trobojnica tik cerkve, ktera daje vasi lep pogled in značaj, da se uže od daleč vidi, da prebiva tu zavedeno ljudstvo.

Veselico, ktero je napravilo *Bralno društvo* v Zgoniku, bila je jako živahna, vdeležilo se je precej ljudstva, počastil je društvo g. župnik Pelizon. Petje od domačega pevskega zbora se je še zadovoljno odlikovalo, želeti bi bilo, da bi se vadili pevci neprenehomo v petji; g. učitelj ima o tej stroki najlepšo nalogo. Deklamacijo *Prava sirota*, deklamovala je mala prosta deklica Roza Grudnova prav ganjeno, da se jej je občinstvo čudilo, tudi je umela mlada deklamovalko na koncu deklamacije občinstvu se vljudno zahvaliti. Tombola z lepimi dobitki je ustrezala popolnoma, ker so bili primerni dobitki, da jih vsak lahko rabi.

Došlo je tudi nekoliko gostov iz Trsta, kteri so bili prav sijajno sprejeti, pokali so možnarji v pozdrav.

G. Dolinar, na splošno željo povabljen govoriti, pozdravil je mlado sestrico ter razvil v daljšem govoru korist društva, dokazoval, kako se le z branjem zajema dušna hrana in izobraževanje, opominjal, naj se opusti grda navada, pozdravljanje po potih srečajoče v ptujem jeziku, in naslikal je velik slovanski narod ter omenil, kako ga po lastnej našej krivdi tlačijo naši nasprotniki. Po odhodu in jako vljudnem sprejemu pri g. Grudnu, zagrmeli so zopet možnarji v vasi: Živel! Zgoničanje, le krepko naprej pod narodno zastavo!

Ponemčevanje ne neha še, Sežansko okrajno glavarstvo pošilja slovenskim občinam nemške dekrete, to je žalostno, pod prejšnjim glavarjem g. Malijem se je vsaj v slovenskem jeziku dopisavalo, ali zdajni okrajni sežanski glavar pita nas z nemščino. Kje si š, 19.?! naj vsak župan, ki dobi nemško pismo, bodi si od ktereга koli urada, zapiše na zavitek: *Ne sprejme se, prosimo slovensko* in naj precej nazaj pošlje; dotični urad mora slovensko odpisati, to je po postavi njegovo dolžnost.

Tudi pošta na Proseku je vredna graje, tamošnji poštar, neki Mikolič, kteri je pri zadnjih volitvah za denar agitiral za lahonske kandidate, ta poštar je vzel za reklamacijo časnika 10 soldov, ki pa je brezplačna, tudi ima navado, da se norčuje, ako kdo po pismih prašat pride, ko jih deli, rekoč: Hočeš to — ali to, tudi pošta v Proseku za tajnost premalo skrbi, ker, kakor znamo, tam dopisnice lahko vsak bere. Priporočamo to dotični oblastniji, da temu v okom pride.

Zgoničan.

Kritični politični pregled.

Grška mitologija nam pripoveduje o kači, katerej ste dve glavi zrastle, ako jej se je odsekala ena. Tej kači je podobna nagodba z Ogri; čem daljše se pogajajo ministri, deputacije, poslaništva i. t. d. tem več zaprek nastaje; postala je gordiški voz, kateri bo le meč mogel presekat.

V ogerskem državnem zboru so se združile vse vladi na sprotne stranke v močno opozicijo. Končni namen te opozicije je popolno pretrganje vsake zveze mej Avstrijo; to se vidi iz vsega, kar počenjajo ti nasprotniki, če tudi naravnost tega še niso izrekli.

Zemunski časnik „Zastava“ je odkril hudodelske spletke, zaradi katerih je bil Miletič v ječo vržen in obsojen. Črna so ta dejanja, kakor pekel črna! Zapleten je v tem hudodelstvu celo ministrom prvosednik Tisza, ki je imel svojega agenta, da je iskal krive priče za državni denar. Podkupljenih je bilo več; prvi podkupljenec, ki je zoper Miletiča krivo pričal, zdaj žuga, da vse hudodelsko dejanje ovadi, ako se mu ne plati 20,000 gld. Prihodnjič bomo v posebnem članku poročali o tej stvari, da bodo naši bralci videli, kaka je madžarska vlada, kako sveta je na Ogorskem pravica, kaki možje sedé v državnem zboru, ki so dovolili kazensko postopanje zoper Miletiča. Ves izobraženi svet osupne ter prekolne nevedneže, ki so roke podali i državne novce trosili za politični umor. Madžarska vlada i madžarski sodniki bijó pravici v sveto lice, krivici pa novce sipljó v ostudne žepel! To je ostudnost, to je groza, ki nema imena!

Ali bo vojna, ali je ne bode? to je zdaj splošno prašanje, na katero pa še nobeden ne more odgovoriti. Rusija se neče, ne more i ne sme udati angleškim zahtevam. Rusija in Angleška se na vse kriplje pripravljata na vojno; prva vedno množi vojsko, dela je uže v obsedni stan črnomorske dežele ter je na vse pripravljena; druga pripravlja oklopne ladije ter uže vozi vojake iz Indije v Evropo, sicer pa je začela vladati nekaka tihota, kakor pred hudim viharjem.

V malo dneh se mora razločiti, bomo li imeli mir, ali strahovito vojno.

Kaže se vendar, da se Avstrija ne bode mešala v krvavi prepir, ker se je menda z Rusijo pogodila; govori se namreč, da dobí v vlast železnico iz Mitrović do Soluna, da si tako zavaruje trgovinske interese.

V Ruščuku so Turci hoteli napraviti sicilijanske večernice, to je, pomoriti zavrtno vse ruske vojake, ali tajnost je bila izdana, in glavarji te zarote so platili z glavo zlobni namen.

V spodnji Bolgariji so pogorski Turci vstali zoper Ruse i bili uže krvave praske ž njimi. Rusi pač to vstajo kmalu zadušé.

V nedeljo bo obhajal patriarh v Carjem gradu Kristovo vstajenje, in te božje službe se vdeležé ruski vojaki na ukaz kneza Nikolaja. Ta dan bo v svetovnej i cerkvenej zgodovini pomembosen dan.

Poročilo

političnega društva „Edinost“ obravnav v XVII. občnem zboru v dvorani „Slavjanske čitalnice“ v Trstu dne 31. marcija 1878.

Predseduje g. državni i deželni poslanec I. Nabergoj, zapisuje tajnik g. Dolinar, vlado zastopa g. višji komisar vitez Vidic.

G. predsednik pozdravi zbrano občinstvo, odpre sejo ter označi prvo točko.

I. točka: Branje, potrjenje zapisnika zadnje seje; ko je tajnik g. Dolinar prebral zapisnik, bil je potrjen. Za tem je tajnik poročal o društvenem delovanju minulega leta, in o stanju društvenih financ. Pri vseh zaprekah in neugodnostih je politično društvo „Edinost“ minolo leto vspešno delovalo.

II. točka: Prošnja do visoke vlade o zadevah šolskih postav, govoril je g. Viktor Dolenc jedernato in prebral načrt prošnje, katero je občinstvo s zadovoljnostjo in dobroklici sprejelo. Nadalje povdarja govornik stanje tržaških okoličanov in Slovencev sploh o zvestobi do prestola; pretresa od magistrata izdelani načrt o šolskih zadevah, kako so neki paragrafi zviti, kako si je dotična komisija pridržala neke posebnosti na škodo našega naroda, da se mora odločno proti takim nakanam postopati, ter si zagotoviti v šolskih postavah prav temelj gledé izobraževanja slovenskega ljudstva, da ne bode mogel magistrat, ko doslej, tako samovoljno in krivično proti učiteljem okoličev postopati.

Primožič Jože opazi, da je v prošnji nekaj preveč o zvestobi navedeno, kakor bi le oni edini res zvesti bili.

G. Dolenc pojasne g. Primožiču, da temu nij tako, prav pa je, da se povdarja udanost do prestola.

G. Nabergoj odda predsedništvo g. Nadlišku in si dovoljuje o prošnji nekaj omeniti. Zdi se mu predolga in kar se organizacije tiče, marsikaj izpuščenega in ne omenjenega, kar je proti državnim šolskim postavam. Govornik navede vse one §§. državnih šolskih postav, katerim je protiven magistratov načrt, posebno protivnost pa ima §. 18., ki si ga je mestni zbor prav za samovoljno gospodarstvo skoval, s katerim bi lažje polasčeval okoličev in preganjal one učitelje, kateri so avstrijci, a ne rudeči lahoni. Naj bi se prošnja tako predelala, da bi bilo vse to motivirano, ako g. referent Dolenc nema ničesa zoper to.

G. Dolenc razloži v jedernatem govoru in misli, da bi najbolje bilo se ločiti od mesta, ker magistrat neče nikakoršne pravice okoličanom pripoznati in pojasnuje načrt prošnje nadalje.

G. Nabergoj: Jaz se vjemam z načrtom prošnje in nisem nasproten, tudi ne terjam nobene posebnosti, ampak le to, kar imajo druge dežele, da bi bilo tudi za nas veljavno, kakor za druge državljane. Le tako bi imela okolica upliv in svoj šolski svet in bi magistrat ne kvaril toliko naših šol, ker bi bili domačini v šolski svet voljeni.

Ako bi gospodje na magistratu bili tako pravični, kakor bi v resnici morali biti, ne bilo bi nam treba vednih prošenj in protestov delati, zato je govornik zato, da se predela v tem smislu načrt prošnje.

G. Nadlišek: Jaz sem za to, da se nekoliko malega predela.

G. Dolenc: Jaz nasvetujem, da bi se določno reklo, da se osnujejo okrajni šolski sveti, in predlagam, da se prošnje načrt odboru nazaj dá, da jo predrugači.

G. Nabergoj se popolnoma ujema z nazori g. Dolenca, le pristavi neke opazke o mestnem magistratu in o osnovi šolskih stvari, ter dá na glasovanje predlog da se prošnja odboru vrne da jo predrugači, kar je bilo soglasno sprejeto.

(Dalje prihodnjič).

Domače stvari.

* **Deputacija goriških najveljavniših** mož, obstoječa iz 10 gospodov raznega stanu, izročila je v sredo adresu udanosti do Njeg. veličanstva namestniku baronu Pino, kateri jo je prav prijazno sprejel ter obečal, da Slovence pohvali Njeg. veličanstvu zaradi nepremakljive zvestobe in udanosti do prestola. Deputacija se je vrnola uže zvečer zopet v Gorico.

* **Božje grobe** je obiskalo ogromno ljudi in se procesije udeležilo po raznih cerkvah; najsijajniše pa je bilo v Rojani na veliko sabota v mraku, celo uro okrog po gorah so bile razsvitljene vse hiše, nekatere še umetno, po vsej gori do Opčin so migljale lučiče; zdi se človeku, ko prvokrat to vidi, da je zamaknen v rajsko deželo; čitalnica pa napravi vsako leto kaj posebnega, tako je tudi letos mej drugo svečavo bilo videti tri bengalične ognje bel, moder in rudeč, ktere je bilo prav lepo gledati. Okrog cerkve gre za procesijo vsak se svojo lučico, katerih je na tisoče. To je najboljši večer v tržaški okolici, zato raj tudi iz Trsta vselej polno Tržačanov tija pride.

* **Naši mestni očetje, pošteni liberalci**, so nemški spis, kateri je poslala trgovska akademija, nazaj poslali, tako je sklenola mestna delegacija. Nam se ti gospodje zdé res pošteni, kajti nam Slovincem silijo vedno svojo blaženo laščino in nas je nad polovico prebivalcev Trsta, to da tolažimo se, ko se lahonska struna pretrga, potem se bo na neko drugo godlo.

* **Tržaška trgovina** leta 1877 je bila ogromna, promet po morji je znašal 249 milijonov 188,029 gld., po suhem 262 milijonov 191,326 gld., skupaj 488 milijonov 349,355 gld. Po številkah se lahko sodi, kaj je Trst Avstriji; ako država zgubi Trst, zgubi pravi studenec financ.

* **Nov mesijas.** Naročnik našega lista, kateri hodi z Llojdovim parnikom na Turško, poroča nam to le: Prišel je iz Libanona nek lepo izrastel človek v najboljših letih v Bajrut, omislil si je rudečo obleko in se potem odpeljal s francoskim parnikom v

Jafu. Pridigoval je očito in delil novce mej uboge, ter si s tem pridobil veliko stranko; pripovedoval je, da boče na cvetno nedeljo v Jeruzalem z vsjo častjo slovesno iti. Baje je bogat trgovec, kateri je pri zdanjih izhodnjih homatijah hotel napraviti kako zmešnjavo. Pripovedovalo se je pisatelju, da so ga začeli duhovščina in oblasti zasledovati, in naj brže so mu prečrtali tudi slovesni vhod v Jeruzalem na cvetno nedeljo.

* **Lahov kolikor kedo hoče**, zna naš magistrat narejati. Pri popisovanji prebivalcev v Trstu ne gleda magistrat kakoršnega roda je kedo, ampak pošlusa ga, če umeje laški govoriti in ako govori, vpisan je za Laha. Magistrat je priobčil od leta 1875 statistiko prebivalcev in glej! našel je 126,633 prebivalcev mej temi 61,288 moških in 65,345 ženskih. Lahov 95,896, koliko lahonov, tega nij povedal, in oj gorje nam! samo 24,605 Slovencev, če tudi nas je nad polovico vseh prebivalcev. Nemcev je naštel 4790, Grkov 586, pravoslavni 270, Angležev 225, Francozov 122, Španjolov 51, Madžarov 27, Čehov 16, Srbov 11, Hrvatov 9, Nordvežanov 8, Vlahov 5, Rumunce 3, Polake 3, Rusa 2, Holandca 2, Turka 2, Bog ve, kako je vse to natanjeno!

* **Ptužel, pozor!** Ko v Trst pridete, pazite na denar in vse, kar imate; te dni so neki ptuji gospej ukrali žepni uzmoviči mošnjico se 100 gl.

* **Razstavo** je napravilo v javnem vrtu tukajšno kmetiško društvo za vrtnarske pridelke, posebno za cvetke in zelišča.

* **Lahonski sanjači** so zopet neko noč po mestu raztrosili izdajskb tiskovino, katero je policija hitro odstranila. Naj bi ti lahonski rovarji, katerih imena se večidel na ič končavajo, šli v Italijo, ktere so tako lačni, zagotavljamo jih, da se je kmalu nasitijo.

* **Lahonski novi zemljepis.** Nekteri italijančiči so šli neko nedeljo na Kras; naredili so si svojo popotno karto ter krstili slovenske vasi čudnimi imeni po svojih lokalnih listih, da, ako je tisti košček papirja pes požrl, gotovo bi bil poginol. Italijančiči, hodite v Franzjosefsland, tam je za vaše zemljepisje obilo polja.

* **Vrat prerezal** si je nek mlekar, kterege so še živega v bolnico prinesli. V bližnjem Tržiču pa je nek ptujec ustrelil na nekega tamošnjega plemenitaša v njegovi sobi, ko sta se zbesedila, pa ga ni zadel, potem se je pa sam ustrelil. Z nožem je ranil pri sv. M. Majdalenii okoličan drugega, ko sta se prej v krčmi zbesedila. Kaj tudi vas, okoličani, se je začela prijematigrda laška navada z nožem bosti? žalostni časi to.

* **Prerezal si je žile** na rokah nek 20 letni mladenec kraj morja in je potem v morje skočil, dva Llojdova delalca sta po naključju mimo šla in živega iz vode izvlekla ter ga domu odpravila.

* **Umrl je v cerkvi sv. Antona** nek mož, zadela ga je kaplja, nesli so ga v mrtvašnico k sv. Justu.

* **Skrbnih starišev** je v Trstu posebno mej nižjim ljudstvom obilo, zapustila sta nedavno oče in mati 5 otrok, vsi so majhni, najmanjši še le 15 dni; zaprla sta jih v sobo zjutraj in sta odšla. Ko so otroci postali lačni, začeli so jokati pri omreženih oknih tako, da je morala straža vrata ulomiti, da so potolažili uboge otročiče. Še le ob 9 uri zvečer sta se privlekla oče in mati, očeta je straža v tamnico odpeljala. Taka je odgoja otrok pri nizjem ljudstvu v Trstu.

* **Upapolna mladina.** Dva mlada šolarja sta pred prazniki zapustila očetini hiši ter šla bog zna kam. Eden je pustil malo pismice, da je dobil slab razred in da si zauda. Več šibe in manj kruha, stariši, porednim otrokom.

* **Dobra kapljica** se bode dobivala jutri v nedeljo pri našem Luki Piščancu, ker bode kakor vsako leto prodajal vino na drobno v Rojanu pri Piščancih; slovenska zastava bo kazala hišo

* **Kedaj pridemo na bolje?** Po Trstu in okolo Trsta se klati toliko malopridnežev od 5 letnega dečka do sivcev, ki le na to pazijo, da bi kradli. Municipalna straža je več mladih hudobnežev polovila in jih v zavod (vagabondaggio) shranila; treba bi bilo tudi velike poshraniti. To so nasledki slabe odgoje, siromaštva in pohujševanja, ki najbolj cvetó v dobi napredka.

* **Slon na sprehodu po železnici.** Na Bavarskem v Monakovem je ušel iz že-

lezniškega vagona velikanski slon nekega zverinjaka, in je naravnost po črti korakal, uže, ko je več kilometrov oddaljen bil, zapazi to hlapec, teče za njim, pokliče ga po imenu in ta pride kakor psiček k njemu. Ko ga zopet na postajo pelje, zapazi slon nekega čuvaja, ki je znamenja dajal vlaku. Slon se ž njim malo pošali s tem, da ga z rivecem prime in v graben položi, potem gre dalje proti vlaku, ki se je bližal. Čuvaj je še imel toliko srčnosti, da je iz grabna skočil in ustavil vlak, ki bi bil povozil slona, ker se je ta pripravljaj vlak zgrabiti.

Koristno naznanilo

prečast. dohovščini.

Tovarna za izdelovanje voščenih sveč, lastnina **Alojzija Bader-ja v Gorici**, ki je bila odlikovana s sreberno svetinjo in častnim diplomom pri svetovni razstavi v Parizu leta 1855, na Dunaji leta 1873, ravno tako pri razstavah v Gorici leta 1854, Monakovem 1855, in Trstu leta 1871, priporoča svoje sveče iz čistega voska od čebel, **po nizkih cenah**, ki se ne kidajo in ne onečediijo altarja; gorijo mirno in se počasi povžijejo.

Cerkvena oskrbnitva plačajo lahko koncem leta. Vsaka naročba se hitro in natančno po pošti ali po železnici spolnuje.

Tiskarnica družbe sv. Mohora v Celovecu

je izdala in založila:

Ant. Mart. Slomška

ZBRANE SPISE.

Druga knjiga:

Basni, prilike in povesti.

Zbral in uredil *M. Lendovšek*, katehet v Ptuj.

Cena broš. iztis 1 gl. 20 kr., trdo vezan 1 gl. 30 kr.

Prva knjiga te zbirke: **A. M. Slomškove Pesmi** se tudi še dobiva broširan iztis po 90 kr. trdo vezan po 1 gl.

V založbi tiskarnice družbe sv. Mohora se še dobiva:

Anton Janežičev

slovensko-nemški slovar.

Drugi popravljeni in pomnoženi natisk.

Broširan gl. 2.20 kr., trdo vezan gl. 2.50 kr.

Naročila sprejemajo vse bukvarnice. V Ljubljani, Bamberg & Kleinmayr in M. Gerber. V Trstu, F. H. Schimpff. V Gorici, Wokulat. V Mariboru, A. Ferlinc. V Celji, J. Geiger. V Ptujem, W. Blanke. V Radgoni, J. Weitzinger. V Novomestu, C. Tandler. V Gradcu, Leuschner & Lubensky in U. Moser.

Kdor pa znesek franko pošlje tiskarnici družbe sv. Mohora v Celovec (najceneje po nakaznici [Postanweisung]) dobi tudi knjigo franko poslano.